

כגנו של חקוע סלמן לי כי הוגשה חלונה כי חיילינו הצו הבבול והרגו כמה
לגיונרים. הוא שואל אם להורות שזה נעשה בסעות. יעצתי לעשות ככה, ולשמוע
גם חוות דעתו של מ.ד.

מהמברקים שהוראו לי אני רואה כי המסוסים הקנדיים עדיין לא הוחלט
כופית על ככירתם לנו. מחכית להודעת ארה"ב על שחרור פריכים, ואם כי, ^{אס}
מטכיס - ביקר דחיה ל"ימים אחדים".

- יצחק הוכיל אותי לפסל בן מיכאל (גולדמן) אשר פסל ראשי על פי המונח
בלבד, אם כי בקסני לפני שנה לסור אליו לזמן קצר לכען ישלים מלאכתו. המכתב
לא הגיע לידי והוא השלים הפסל בלי לראותי. פסל זה מכר עכשיו ביתו שבנה
וחכנן בעצמו - ועובר לכפר ביאליק לעטוק בחקלאות ולהמשיך בפיסול כחתיב.
כמה פסלים, ביחוד אלה של אמא ואבא שלו עושים רושם. גם ראשי אינו רע - אם
כי יוחר מדי מסיבי. ביחו, כביתו של פול שולמן, נבנה בפינת חמד של חיפה,
ובטעם טוב.

3.8.56 יום ו'

גוסטב שוקן נבהל מהאזהרה שקיבל מחיים כהן על פרסום הדיבה של ליבוביץ,
והזדרז להדפיס היום מכתבי ל"דבר" מאתמול והוסיף הערה "שלא פרסמו טענותיו
של ליבוביץ על דעת המערכת. מכתבים למערכת אין לפרש בשום פנים כנקיטת עמדה
מצד המערכת - כלל זה חל כמובן ללא כל הסתייגות גם על מכתבו של מרופ. ליבוביץ,
שאת תכנו מכתיש רח"מ במכתב הנ"ל."

- בבוקר היה לי שיחה יכודיה עם הלל דן על מאעלי סו"ב ותכניותיו.
היו יוצא ביום ג' הבא לחו"ל להנפס (סוגל כמחלה לב). הוגו של סו"ב הוא בערך
150 מיליון ל"י - כולו כטובן שקוע במפעלים. נשר והמעפל ברמלה מעסיקים כאלף
מועל. פוטרנו בנשר בטשך 2/2 שנה - 120 מועל, ועוד יש מועלים לא יעילים.
מייצרים השנה 600.000 טון, מייצאים לארה"ב 150.000 טון. בארץ מוכרים טון
ב-28 או 31 ל"י (נוסף לזה בלו 50 ל"י הסוף). לאמריקא מוכרים ב-18 דולר,
מזה 5 דולר הובלה. על כל טון יצוא מקבלים 8 ל"י סאה הכמסלה סובסידיה.
הגלט של נשר הוא הטוב בחו"ל.

שמשון עובד רק במחצית כשרו. מייצר 7-10 אלפים טון לחודש. כומר

ייצורו רבע מיליון טון.

בפניציה עובדים 480 מועל. מייצרים זכוכית יסדה (לחלונות, שולחנות
וכדומה) ובקבוקים ושאר כלים. מייצרים 15 מיליון בקבוקים בשביל פניצילין,
רובו ליצוא לחו"ל. מזכוכית שטוחה מייצאים כ-40% של התוצרה. מייצרים בשנה
118 מיליון מטר מרובע. על כל דולר יצוא מקבלים 50 גרוש. קרוב למיליון
מטרים נמכרים בארץ.

צמיגים מייצאים השנה בשני מיליונים דולר. שני בחי החרושה לצמיגים

מכסים כל הוצאות חומר הגלם שמובא מחו"ל. סו"ב מייצר 60%, ג'נרל - 40%.

במפעלים החדשים של סו"ב שמתכננו כראוי העובדים עם עולים התמוקה

היא כמו בחו"ל או יותר; בסולחם הייצור עולה באיכות ובכמותו על פינלנד.

כשפועל נהון בטגרת יעילה הוא מגיע במשך שנה לתמוקה גבוהה. התמוקה בלוד

וברמלה (עולים חדשים) היא כמו בארה"ב. בפניציה התמוקה ירודה. זה מפעל ישן.

המפעלים בארץ רובם קטנים ובלתי הדישים ולא כתוכננים כראוי.
הטכסטיל כצליח. לדברי דן אין דבר שלא נוכל לייצר באיכות משובחת ובכמות
מספיקה - אם הטידור והחיכנון יהיו כראוי. דן חולק על פנחס ספיר. הוא
מתקשה להגדיר טיב המזלוקה. כשדן נכנס לשלומין דרש הגבלה הצי. מחוץ
לאשכול התנגדו כולם לכך. עכשיו כולם מתגאים בצי שלנו.

הסכסוך עכשיו עם ספיר ואשכול הוא על הקמת בית חרושת למנועים.
ניסו להתקשר עם פירמה גרמנית *M. J. M.*, זו נרהעה ממחר החרם הערבי.
לפני ארבעה חודשים התקשרו עם פירמה בריטית לייילנד - לייצר מנועים שלהם
בארץ. הוקמה "רשות דיזלים" שלהו את גס כמשגיח, אח"כ את קרוידן (חבר
קבוץ כפר בלוט) זה נחן דו"ח שלילי על התכנית. חשבו להקים מפעל שייצר
3-4000 מנועים לשנה לרכב כבד (ג'יפים, מכוניות מסע, טרקטורים) ספיר
ממחר שהמנועים לא יהיו טובים. הצריכה בארץ היא 1500-2500 מנועים לשנה.
דן מאמין באפשרות יצוא. מפעל המנועים ידרוש 12-14 מיליון ל"י השקעה.
סו"ב רצה להשקיע 50%, הפינים מוכנים להשתתף, וגם פרטים.

מפעל הפלדה של סו"ב הולך ומוקם. ייצר 10,000 טון לשנה, החל מעפרה
ופיריטים, ועד פלדה. החומר הגלמי יבוא בעיקרו ממנרה, מחו"ל יבואו פיריטים,
יפיקו הגפרית והסאר יחילו לפלדה. יספיקו צרכי התעש, צנורות וברזל מקצועי
(מסי רכבת ועוד). המפעל מוקם בעכו. יעלה כ-50 מיליון ל"י (כולל כרית
העמרה ועוד). כבר השקיעו 15 מיליון ל"י (לפי הערך הנוכחי של הכסף).
ישקיעו עוד 6-7 מיליון דולר ועוד 7 מיליונים ל"י.

שאלתי את דן על המנועים. יש חשיבות במחוננית עצומה ליצירת מנועים
בארץ. לדברי דן זה ידרוש 15 מיליון ל"י, לאחר שיוקם מפעל פלדה. ספיר
טוען שהדבר חלוי באשכול. לאשכול יש מענה נגד ההנהגותה של סו"ב. לחחומה

עם ליילנד צריך סו"ב לשלם 20.000 ל"ש (100.000 ל"י). יש לזן עוד קצת תקווה שאולי הגרמנים יעשו הכפעל. ליילנד מקים כפעל כזה בהודו, באנסטרליה ועוד. יש בדעתי לשוחח על כך עם אסכול וספיר וביקשתי את דן לבוא ביום ב' לירושלים (עד נסיעתו יהיה בת"א. המלפון שלו 21565).

מצב וולקן הוטב קצת. אבל המצב עוד לא כפי שהוא, צריך להיות. אמבטיה פה עולה יותר ביוקר מאשר בחו"ל. דן סבור שאין בכך כלום. העיקר שנייצר לעצמנו - ונגיע לפחות לאספקה עצמית של 80%. בכל הארצות המצורכים בארצות ייצורם מחירם יותר גדול מאשר בחו"ל.

- באחת עסדה בא אצלי מאניאקלחאקה מזכיר הסוכצה המדינית בהודו (כראש הסוכצה /של נהרו) היה בארץ כעסדה ימים, ביקר בסוסד ויצמן, בים חמלה, ראה קבוצים אחדים ונתרשם מהרוח של צבורנו. הוא מאמין בכוח האנרגיה האטומית. בהודו יט להם שפע של אורניום וטוריום, והולכיה לייצר מים כבדים על יד סכר גדול סימיק חמל בזול. במסך עשר שנים ישיגו אנרגיה אטומית בזול. עד שנת 1980 יצטרכו לארבעים מיליון קילווט. יש להט עכשיו כארבעה, הוא רוצה בשיתוף פעולה בין אנשי המדע שלנו ושלם. גם להט יש בעיה מדבר, והם מקימים עכשיו מכון למחקר המדבר. חסביר ששמו של נהרו אין מקורו סכר אלא סנקרוסו. נהר בסנקרוס זהו - העלה. ה' בסום פירוש, "של", כלומר נהרו. חבטיח למסור על השיחה לנהרו. ישב אחי כשעה ורבע. לשונו האמתית, כלשון נהרו, היא אנגלית, אבל נחנך גם בגוג'רתי. הוא מאמין שיצליח להנהיל לשון הינדי לכל עמי הודו. החצי מהעם מדבר עכשיו הודית. רבע כבין, השאר ילמד במסך הזמן. לפי שעה הלשון הכללית היא אנגלית.

- המשך הנהוגים הכלכליים והסטטיסטיים : בשנה 1949 נבנו 1.749 חדריים (749 אלגי עבר ברובע), 1950 - 48.005 (1033); 1951 - 32.279 (1.946), 1952 - 66.667 (1811), 1953 - 31.667 (1842); 1954 - 35.871 (1065); 1955 - 64.824 (1.575), בכל שבע השנים - 361.062 חדריים, 9.121.000 מטר מרובע.

באחד ביוני 1956 נמצאו בטכון ארעיו מעבדות (כולל מחוננים, ברוננים וחחנות בריסטיים) 42.521 נפש, באזורי פיתוח (מעבדות במקומות סיבנו קבע לעולים) 8.076 נפש; בטכונים וצרימונים, שאינם רוצים לעבור לשיכון קבע 10.228, ס"ח 60.825 נפש.

הכנסות ממטבע חוץ: בשנות 1949 - 1950 רק מהמגבית:

1949 - 54 מיליון דולר, 1950 - 46 מ.ד., 1951 - 48, 1952 - 46.2; 53 - 47.5; 54 - 37.6; מלווה ביסוס 55.6; 55 - 41.4; 6.3 מלווה ביסוס.

ס"ח מגבית - 320.7 מ.ד., ס"ח מלווה ביסוס 61.9 מיליון דולר.

פיצויים אישיים מגרמניה 1954 - 6.1; 55 - ^{18.8}8.128; ס"ח 24.9 שלומים מגרמניה. 53 - 40.9; 54 - 82.3; 55 - 78.7, ס"ח 201.9 מענק וסיוע סכני מארה"ב. 51 - 14; 52 - 86.4; 53 - 47.3; 54 - 39; 55 - 50.9; ס"ח מענק 237.6; מלווה עצמאות: 51 - 48.7; 52 - 47.2; 53 - 38.5; 54 - 37.8; 55 - 40.5, ס"ח מלווה עצמאות 212.7.

ס"ח כוללי מגבית 7 שנים 320.7; מלווה ביסוס 2 שנים 61.9; פיצויים אישיים מגרמניה 2 שנים 24.9; שלומין 3 שנים 201.9; מענק 5 שנים 237.6; מלווה עצמאות 5 שנים 212.7; ס"ח 1059.7 מיליון דולר. מהמגבית וממלווה

העצמאות בלבד במסך חמש שנים 1951 - 1955: 443.4 מיליון דולר, לכל שנה בממוצע 88 מיליון - 680.000 דולר. מהמענק בממוצע לכל שנה (במסך 5 שנים) 47 מיליון - 520.000, משלומין בממוצע (שלוש שנים) 67.3 מיליון.

- בשט הגיעו משה, שמעון, נהמיה ומורה'לה. נחתם החוזה על 18 ווטורים. חיל האוויר נשאל אם יכול לוותר עליהם וענה בטלילה, אולם שר הבטחון נתן מקודת חיובית. הדבר נעשה בידיעה רח"מ וטינו. הם הסכימו גם לדחות חשלוט של 20 מיליון דולר לשנה אחת, אבל שמעון סוען שיחטר לו כסף.

החקציב בדולרים הוא 116 מיליון דולר (מאפריל 1956 עד אפריל 1957). הוצאו כבר 45 (מזה 15 לגיאות). חייבים לצרפת עד 1 באפריל 20 מיליון, בחוץ זה חובות 8 - חלקי חילוף (לא על חשבון גיאות), לאיטליה 5,5, לאנגליה 3,9, לארה"ב 4. ס"ה 33.4.

העיסקה(כולל ווטורים ורק 36 מיסטרס) הוא 60 מיליון (נוסף על 15 שכבר שילמנו). ידרשו לנו 17 מיליון לאספקה, העס וחד. באופן שדרושים לנו 155,4. ידרו 20 מיליון של קרדיט לשנה בצרפת, דרושים עד סוף מרס 1957 - 135.4, הוקצבו רק 116, יחסרו איפוא כעשרים מיליון.

לפי דברי שמעון מתיחסים חצרפתים בחומרה להחלפת גאצר, יותר משזה משחק בעהונות. הם רואים ספלה בסואץ כספלה באלג'יר.

- ביום 1 לח"ץ ממר אבל חומא, מנכ"ל שרד הכמחון לשמעון כי
- (1) האנגלים וחצרפתים החליטו עקרונית על פעולה צבאית משותפת לכבוש התעלה.
 - (2) סועד הפעולה המסוער הוא בעבור שלושה שבועות.
 - (3) האנגלים חציגו תנאי שישראל לא חסוץ בפעולה, ובשלב זה אמילו לא בידיעה (לא ללכד כל הערבים סביב גאצר).

בשיחה עם המנכ"ל "נהעוררה" השאלה על שותפותנו בחכנון וכעצה, ואם יהיה צורך - ביותר מזה. הכנכל שאל אם נהיה מוכנים לשלוח איש צבא לצרפת בקשר עם העניין הזה.

[[חסוי]]

- אילת מטלגרף (ביום 1 לח"ז) כי רנדולף סיפר לו בסוד שנידי סמבריסניה מכנית לכיבוש התעלה במקרה שנאצר ימריע למעבר חפשי של אניוה. עובדה מכנית למינוי 30 אלף תנחילים הבריטים במצרים. השאלה העומדת בפני אידן כיצד לשחף ארה"ב, ולא לעשות רק על דעת צרפת ואנגליה. סלויין לוויד סתנגד לאידן ודורש פעולה צבאית גם בלי ארה"ב.

- בשמונה וחצי בערב ירדתי עם מ.ד., שסעון ונחמיה לנמל קיסון. בעוד הגיעה האניה השלישית. היא אחרה בשני ימים - כי נסע לאיטח. מטענה היה כבד.

למעלה מאלף טון פגזים. העריקת תדרוש אולי שלושה ימים, על יד הנמל כבר
היכו 27 סכונות משא גדולות מאוד - הפעם אזרחיות, של שלוש חברות. האניה
הגיעה רק בעוד.

פסקות בהעברה זו שלוש אניות, וכשכולן תחזורנה לאלג'יר יצאו משם
לסולון וימפנו שוב "בחורח" - כל אחת שלוש פעמים, ב-11 לח"ז יצאו שוב
מסולון, והמחזור השני יגיע הנה ביום 18. האניה הראשונה תביא סוסר-שרטנים
- כל אניה תצרך 13-14 טנקים, באופן שרק בשלוש אניות יגיעו אלינו ארבעים
ה"סופריכ".

המחזור השלישי יביא שוב AMX. ביום 18 צריכים להגיע גם 18
המיסטרס הראטוניס. 3 הוטרס עתידים להגיע באוקטובר-נובמבר.

4.8.56

ראשי פרקים ונתונים על "התעלה". היא נבטרה בשנת 1869. בשנת 1875
רכש דיזרעאלי ע"י הלוואה של 4 מיליון ל"כ מרוסילר בלי יריעה הפרלמנט
אך בהסכמת המלכה ויקטוריה 41/6 של מניות התעלה שהיו מייבנה לנדיב. הכנסה
ברוסו של התעלה בשנה הקודמת הייתה 99 מיליון דולר. הכנסה נטו 31 מיליון.
הטונג' חשנחי שעבר בתעלה היה 102.000.000 (פעמים כאשר בתעלה עומה). אניות
של 48 אניות חצו התעלה. אנגליה בראש, ארה"ב במקום השני. הבסיסים הבריטיים
בתעלה (כולל שדות העומה, מחסנים ודרכי קשר ותחבורה) עלו ביליון דולר.